

A KULTURÁLIS JAVAK

A műkincsek, műtárgyak, azaz – jogi kifejezéssel – a kulturális javak a kulturális örökség elemei közé tartoznak. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 7. § 10. pontja határozza meg a kulturális javak fogalmát: „*Kulturális javak: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai – az ingatlanok kivételével – valamint a művészeti alkotások.*”

A meghatározás alapján egyszerűbben szólva ide tartoznak a műalkotások és a régiségek. Azaz a mozgatható, szállítható (azaz ingó) képző-, ipar- és egyéb művészeti alkotások alapvetően a kulturális javak körébe tartoznak. A kulturális javak másik nagy csoportját alkotják a régiségek, azaz történelmi emlékek, amelyek valamilyen szempontból kiemelkedőek és jellemzőek. Ide soroljuk általában az 50 évnél régebbi tárgyakat, amelyek rendelkeznek a gyűjteményben történő elhelyezés feltétlenül szükséges jellemzőivel: viszonylag ritkák, rendszerint már nem eredeti rendeltetésüknek megfelelően használják, a hasonló használati értékű tárgyak szokásos kereskedelmi forgalmától eltérő ügyletek keretében cserélnek gazdát, és komoly értéket képviselnek.

A kulturális javak körébe tartoznak a jogszabályi részletezés példálózó felsorolása szerint:

1. földből, vízből előkerülő régészeti leletek és gyűjtemények,
2. műemlékek elmozdítható tartozékai (szobrok, domborművek, szerkezeti elemek stb.),
3. „festmények” (kézzel készült képzőművészeti alkotások, bármilyen alapra, bármilyen hordozóval)
4. egyedi grafikai alkotások (pasztellképek, krétarajzok, vízfestmények stb.)
5. mozaikképek, kéziratok
6. sokszorosított grafikák (metszetek, nyomatok)
7. szobrászati alkotások (szobrok, domborművek)
8. régi fényképek, filmek
9. kéziratok (levelezések, oklevelek, térképek, zenei partitúrák stb.)
10. régi könyvek
11. régi nyomtatott térképek
12. irat- és tervtári anyagok (bármilyen adathordozón)
13. természettudományi, néprajzi, történelmi, numizmatikai gyűjtemények
14. régi közlekedési eszközök
15. egyéb régiségek (játékok, üveg- és kerámia tárgyak, bútorok, órák, műszaki berendezések, hangszerek, textíliák, nemesféművek, fegyverek stb.)

Az örökségvédelmi törvény alapján kérdés, vita esetén a kulturális javak hatósága dönt arról, hogy egy tárgy a kulturális javak körébe tartozik-e.

Elérhetőségei:

Miniszterelnökség Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály

Cím: 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

Postacím: 1357 Budapest 1., Pf.: 6.

Telefon: (+36)-1-795-2510

E-mail: mutargy@me.gov.hu